

Fylkesmannen i Trøndelag

Tröndelagen fylhkenålma

Fylkesmannens time

Nettverk kommuneøkonomi

Stjørdal

7. juni 2018

Tema

- ▶ Økonomisk status og bunnlinjekontroll
- ▶ Ny kommunelov
- ▶ Skjønnsmidler
- ▶ KOSTRA

Fylkesmannen i Trøndelag

Tröndelagen fylhkenålma

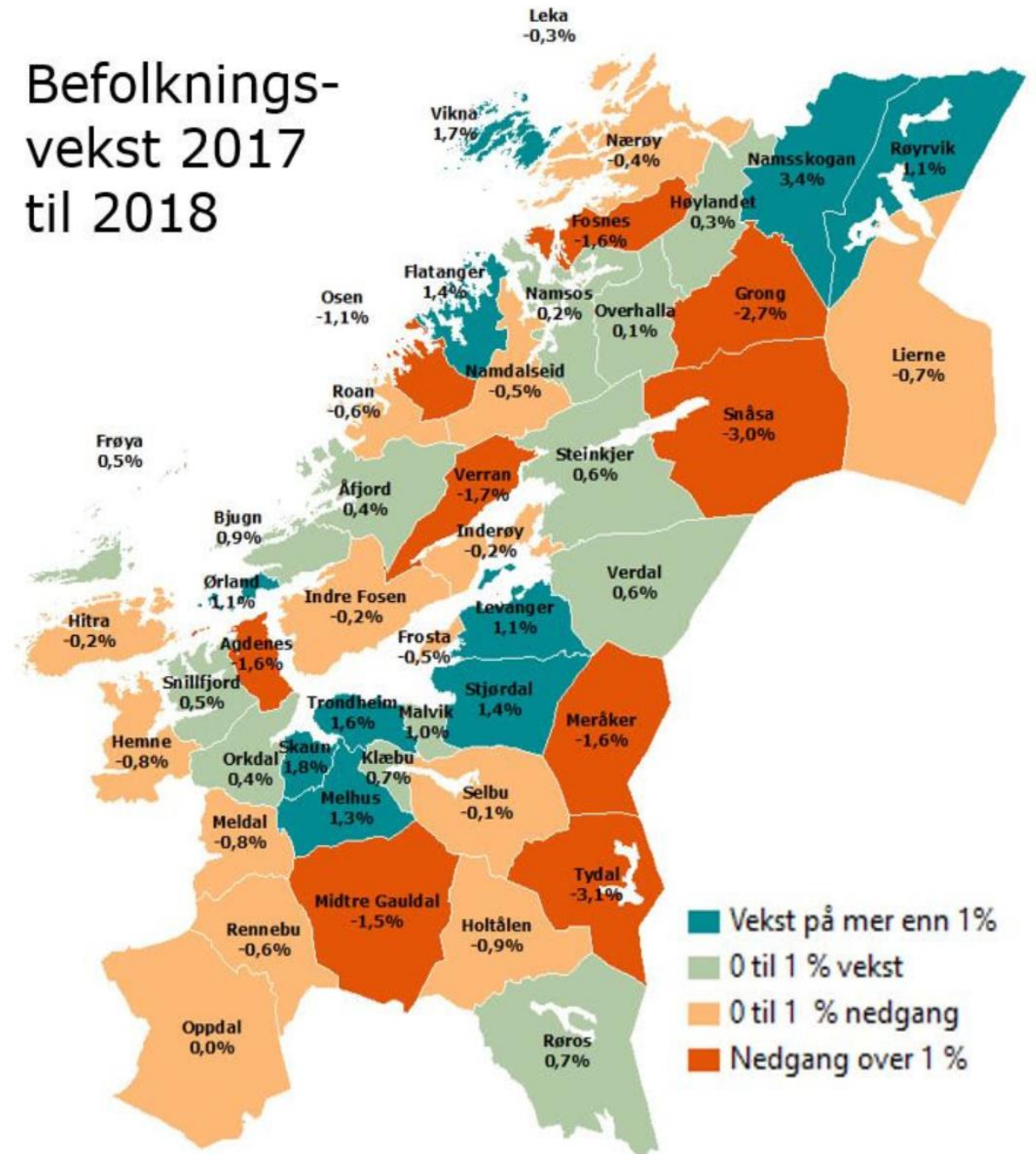
Økonomisk status og bunnlinjekontroll

- ▶ Befolkningsutvikling - demografi
- ▶ Økonomisk status
  - Utvikling og foreløpig regnskapsresultat
- ▶ Noen hovedtrekk fra budsjett og økonomiplan
  - Netto driftsresultat i % av driftsinntektene
  - Frie inntekter
  - Eiendomsskatt
  - Investeringer i planperioden
  - ROBEK
- ▶ Kvalitet og krav til styringsdokument

Befolkningsvekst 2017 til 2018

Hovedtrekk befolkning:

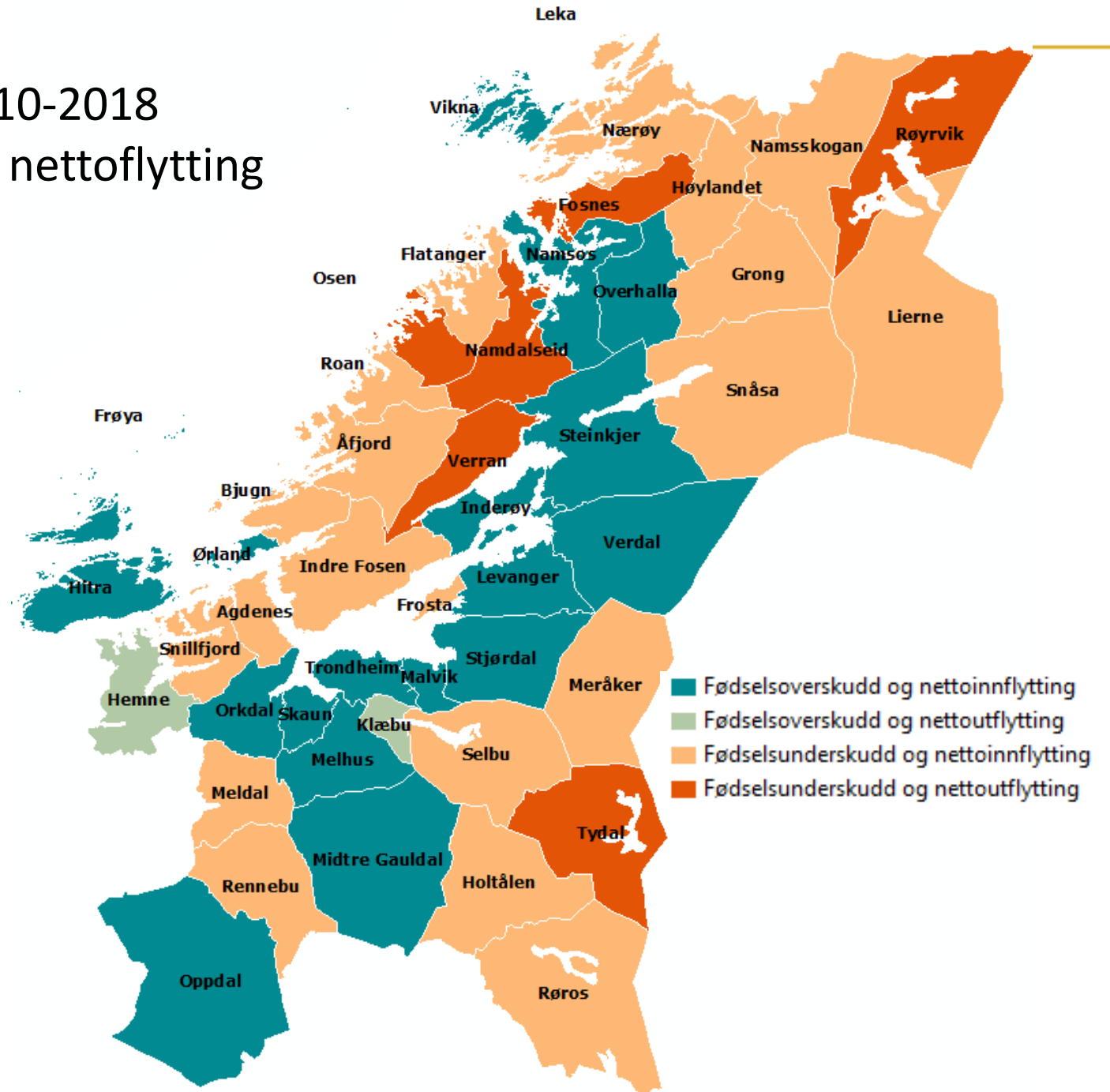
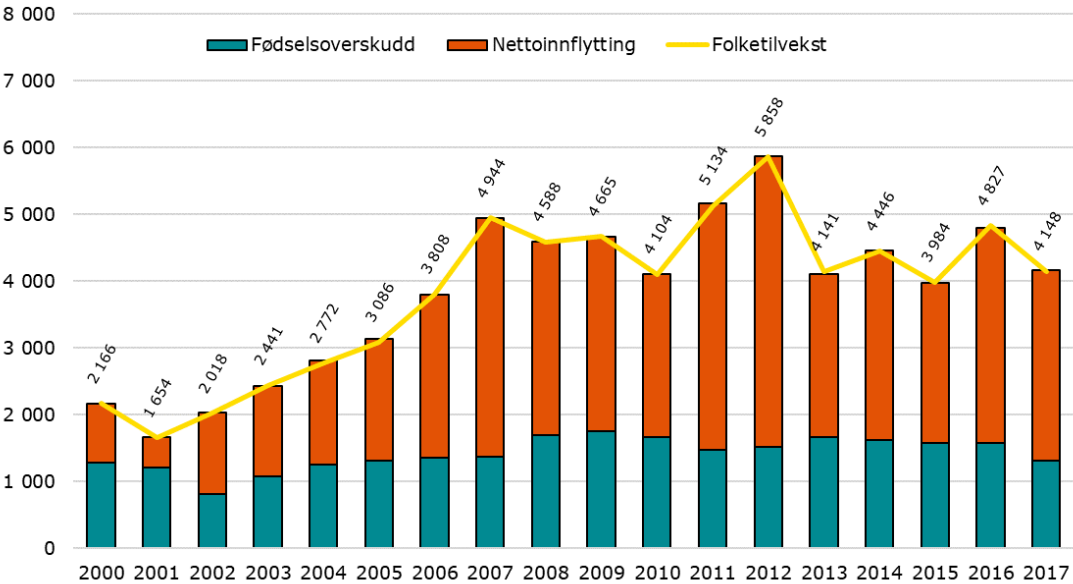
- ▶ Trøndelag fortsetter å ha sterk befolkningsvekst
- ▶ Størst vekst i den sentrale akse i Trøndelag, det vil si Orkdal-Trondheim-Steinkjer. I tillegg er det en del kommuner på kysten som har god befolkningsvekst
- ▶ 74,2 % av befolkningen i Trøndelag bor i de 10 mest folkerike kommunene
- ▶ Innlandskommunene stort sett fortsetter trenden med lav eller negativ befolkningsutvikling
- ▶ Rindal med i Trøndelag fra 1.1.2019

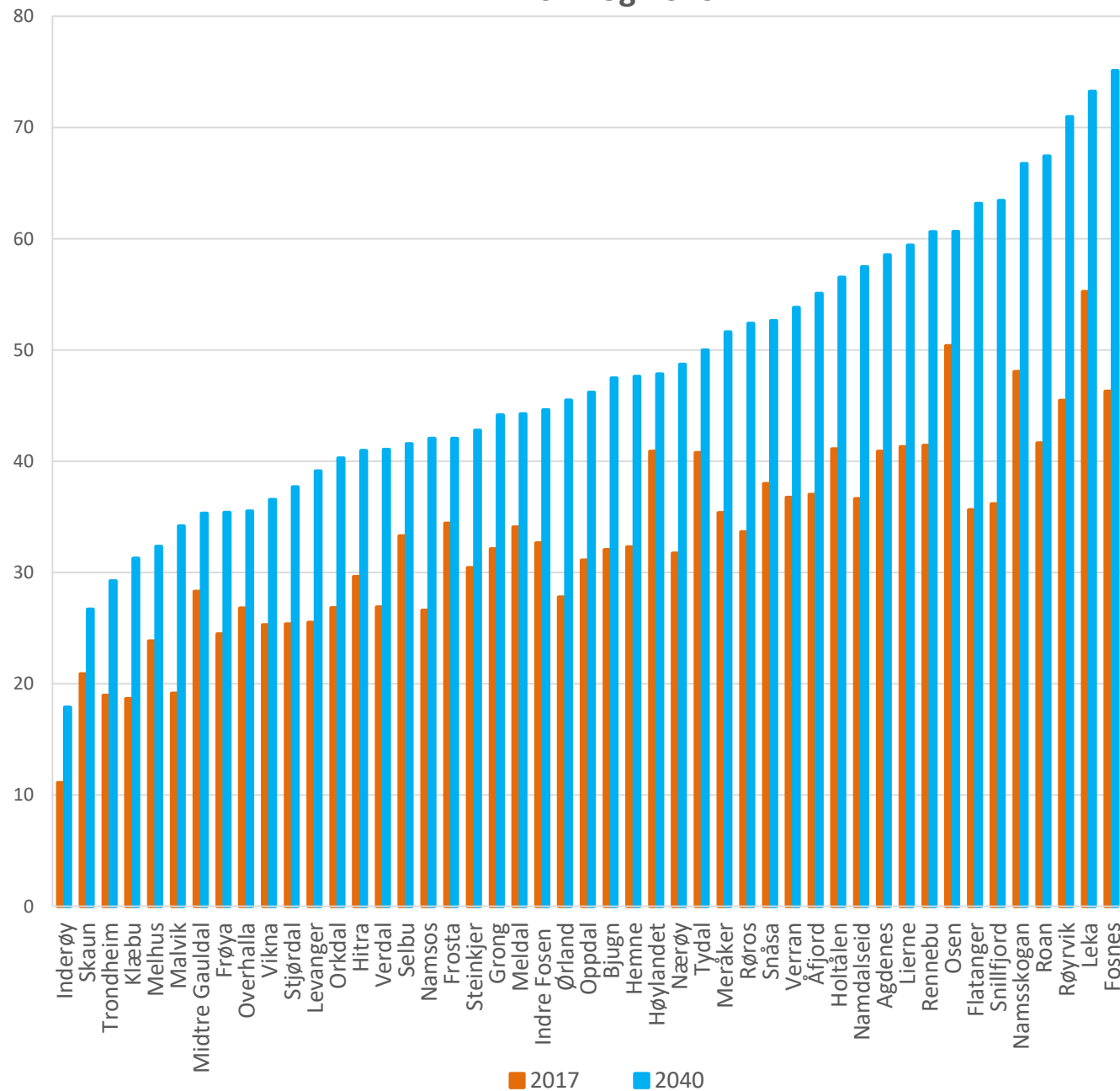
Befolkningsutvikling 2010-2018

Fordelt på fødselsbalanse og nettoflytting

Årlig folketilvekst i Trøndelag 2000-2017

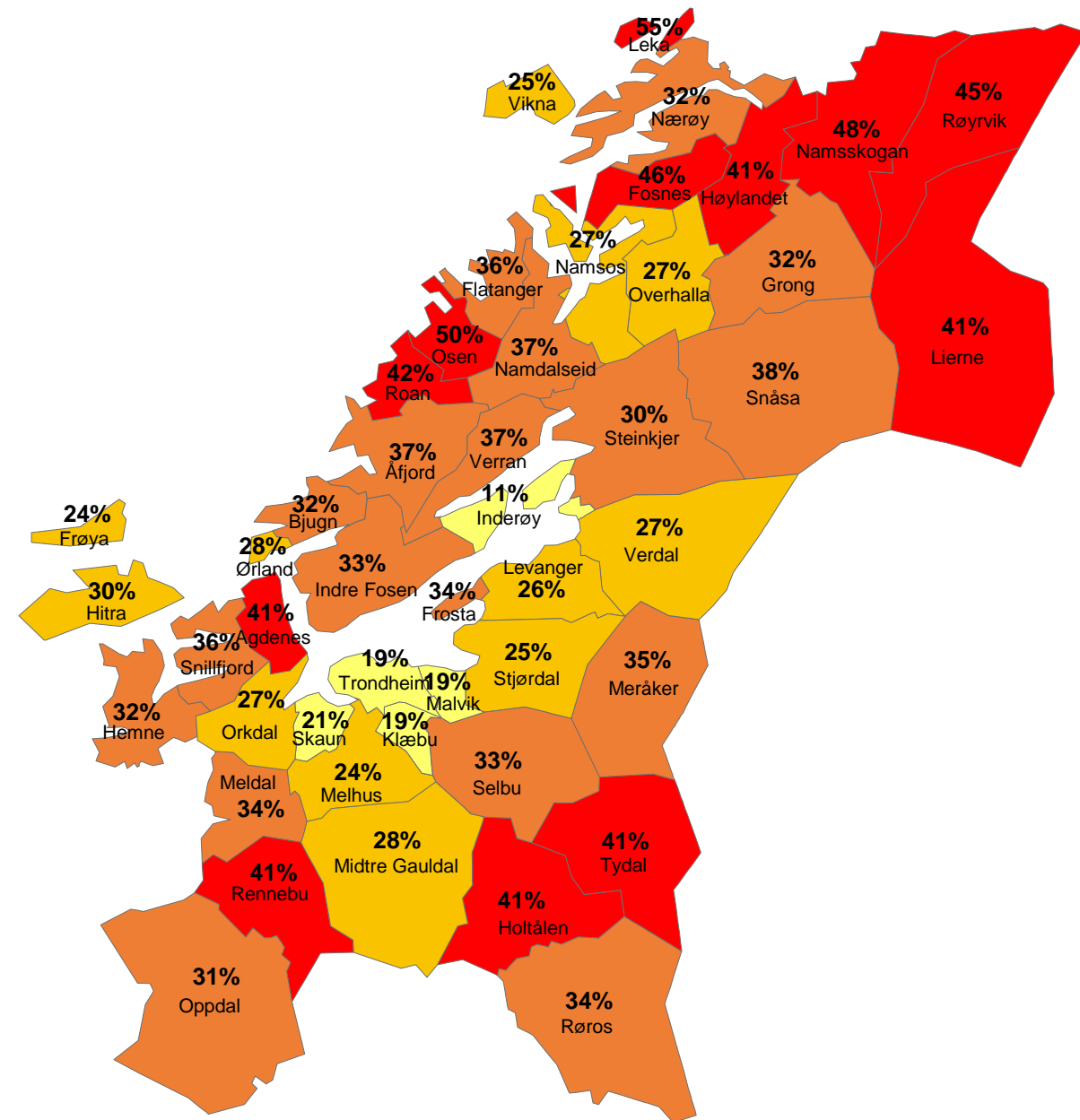

Innbyggere eldre innbyggere > 67 år i forhold til 20-66 år 2017 og 2040

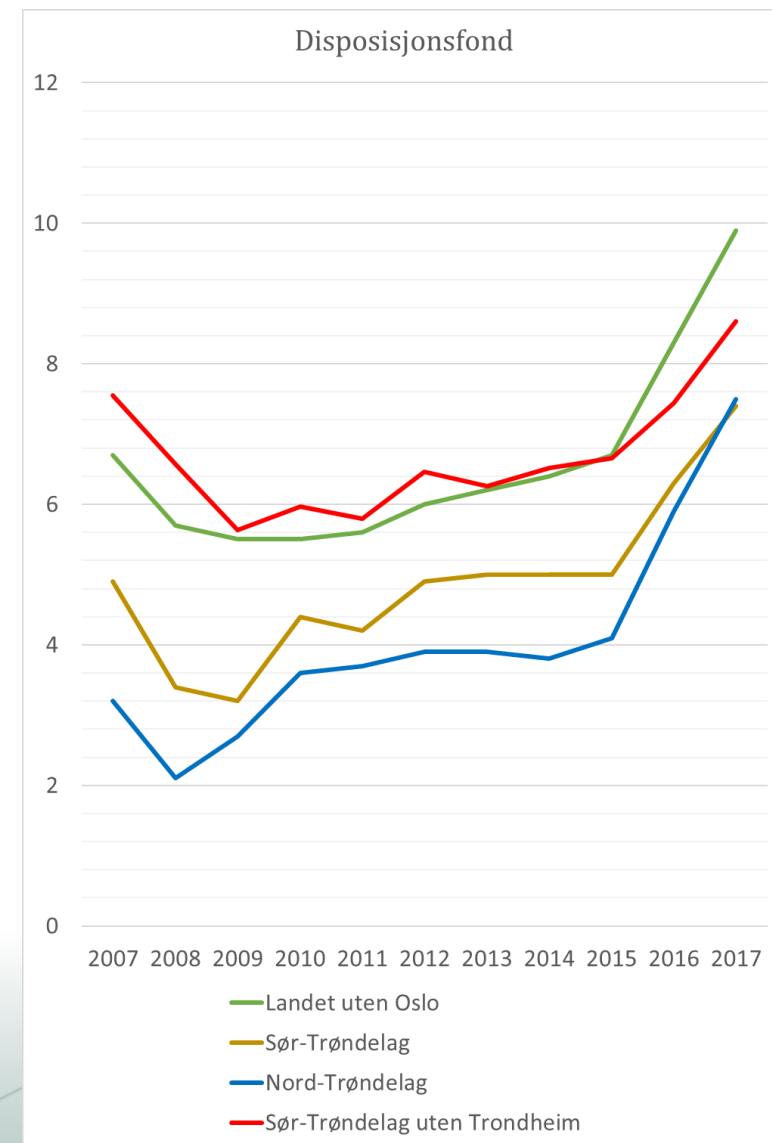
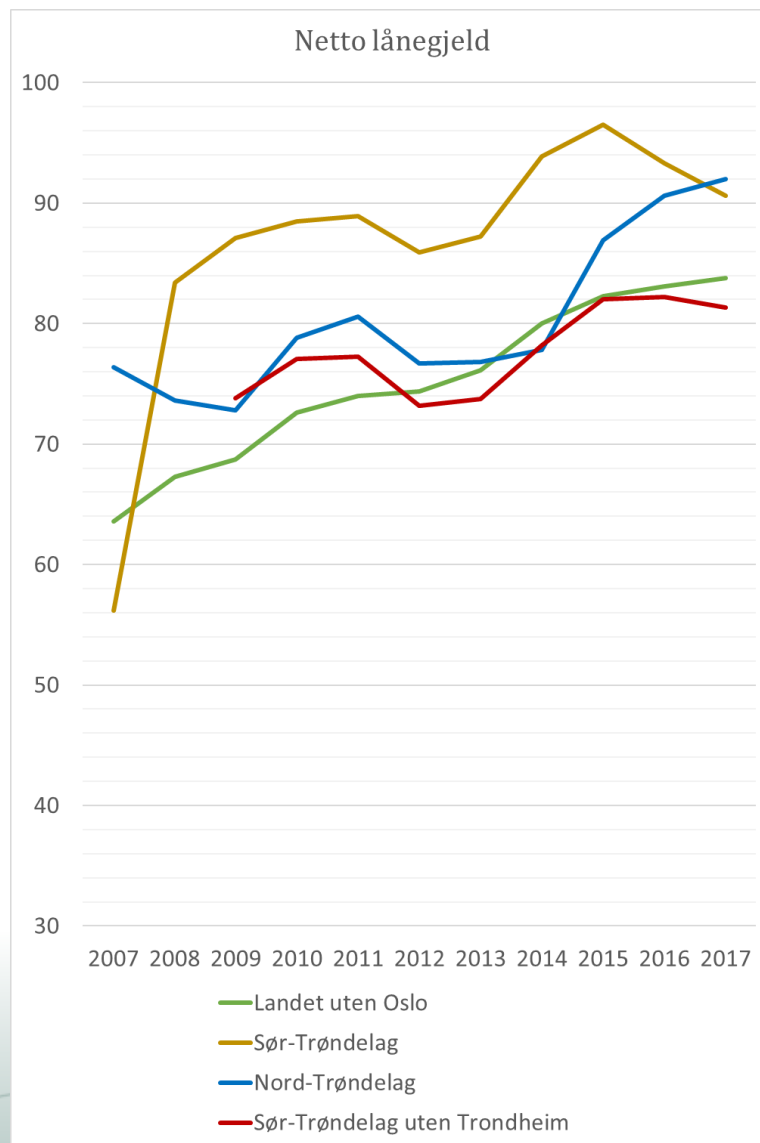
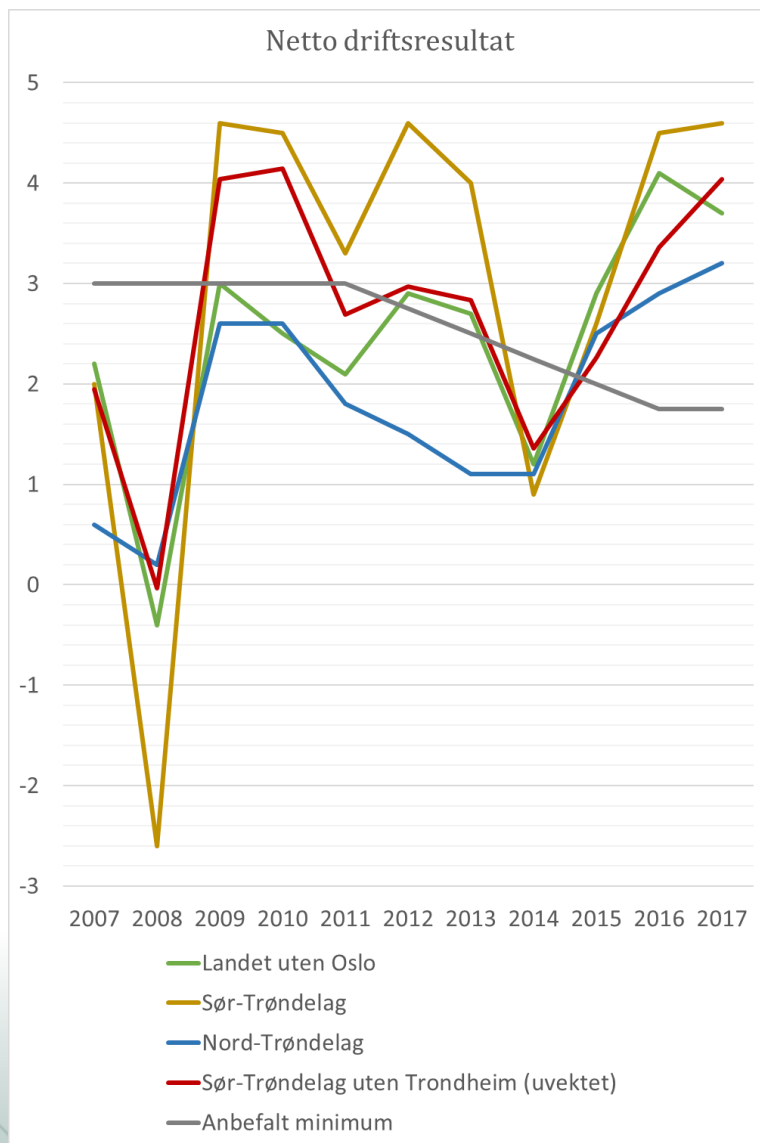

Fylkesmannen i Trøndelag

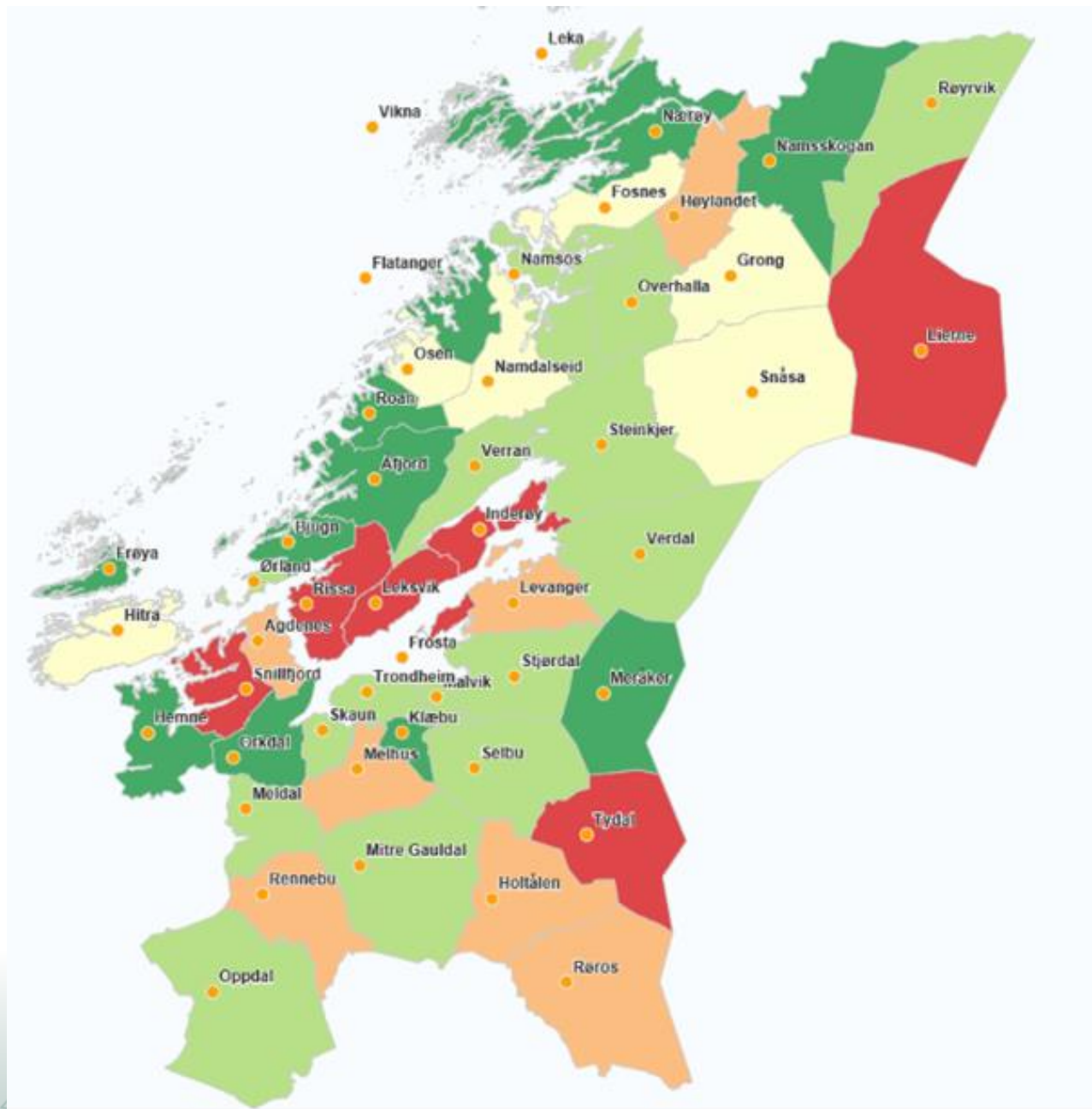
Trøndelagen fylkhenålma

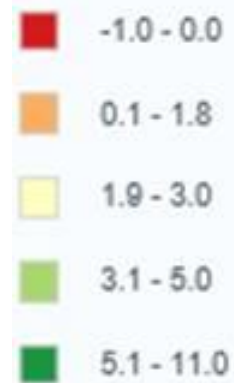
Økonomisk status – utvikling

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Hva sier budsjett- og økonomiplanene for årene fremover?

▶ Netto driftsresultat

- **45 % av kommunene budsjetterer med negativt netto driftsresultat**
- Kun 20 % av kommunene budsjetterer over anbefalt nivå på 1,75 %

▶ Store investeringer i planperioden

- Hovedsakelig innen grunnskole, helse og omsorg og selvkostområdet
- Økning i rente og avdragsutgiftene
- Betydelige investeringer i sammenslåingskommuner. Viktig med dialog og samordning ifht fremtidige behov.

▶ Demografiske utfordringer

▶ Eiendomsskatt:

- 43 kommuner budsjetterer med ES.
  - (Agdenes, Orkdal, Stjørdal, Ørland ikke ES)
  - 29 innført i hele kommunen
- Dobling av eiendomsskatteinntektene i et 5-års perspektiv (2012 – 2017)

▶ ROBEK

- Roan og Bjugn: Foreløpig regnskapsresultat indikerer at begge meldes ut når k-styret har vedtatt regnskapet

Store investeringer i planperioden

gr:greit-er-det-er-dagens-politikere-bruker-pengene-na-sa-skal-man-bare-betale-regningen-de-neste-20-arene-1

innboks: anne.graaberg@gn... Da er kommunen konkurs ved... Hvor greit er det at dagen...

Fosna-Folket E.F.L. Nyheter Debatt Sport Kultur FF-TV E-avis Webkamer...

- Hvor greit er det at dagens politikere bruker pengene nå, så skal man bare betale regningen de neste 20 årene?

Politikerne sitter med fasiten, sier kommuneutredrer Håvard Moe. Men da må de ta bevisste valg.

Kommuneutredrer Håvard Moe spør hvor greit det er at dagens folkevalgte fattar beslutninger om alle investeringene nye Ørland kommune vil ha ård til i tår fremover nå, så skal man i fremtiden bare betale for dagens bygg. FOTO: JACOB ELLINGSEN

PLUSS
 PUBLISERT: 27. JAN 2018 09:00
 SIST OPPDATERT: 27. JAN 2018 09:00

Jakob Ellingsen
 90849033
 jakob.ellingsen@fosna-folket.no

f t e

FÅ TILGANG til e-avis og Pluss HER

Hvor greit er det at en eleven

Kvalitet og krav i styringsdokument

- ▶ Noe varierende kvalitet på styringsdokument
- ▶ Noe varierende i hvor stor grad de leverer det vi ber dem om
- ▶ Noe varierende hvordan og om dokumentene er oppdatert etter vedtak

- men også mye bra

- ▶ Ser at ny kommunelov styrker krav😊

Fylkesmannen i Trøndelag

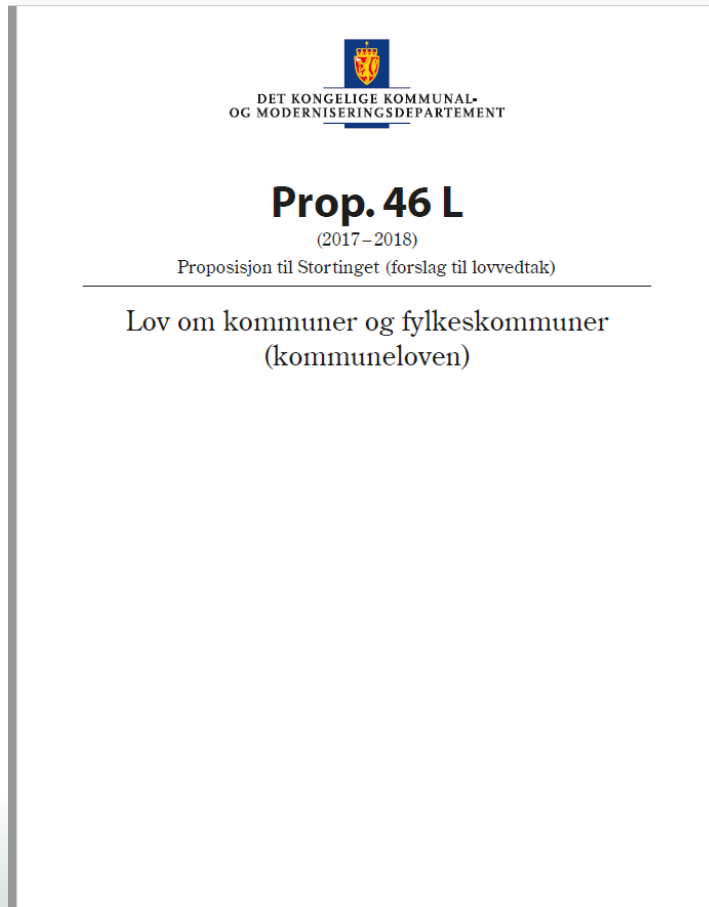

Trööndelagen fylhkenålma

Ny kommunelov

Økonomibestemmelsene

Kommunens grunnlov

- ▶ 26 år siden forrige gang en ny kommunelov ble lagt frem
- ▶ Kommunelovutvalget startet sitt arbeid i 2013
- ▶ 320 høringsssvar har bidratt til å forme lovforslaget
- ▶ Komiteinnstilling 31. mai
- ▶ Stortingsbehandling 7. juni

Økonomibestemmelsene gjelder fra og med budsjettåret 2020

→ Påvirker arbeidet allerede i 2019

Budsjettdokumenter skal fortsatt sendes til departementet

Frister fastsettes i forskrift

Sentrale hensyn

- ▶ Det kommunale selvstyret
- ▶ Kommunalt ansvar for forvaltningen – frihet til å prioritere
- ▶ Trygge det finansielle grunnlaget for velferdstjenestene
- ▶ Tilliten til at ressursene forvaltes på beste måte
- ▶ Statens styring med nasjonaløkonomien

Hovedtrekk

– en moderne lov –

Grunnstammen videreföres

- Kommunestyret har
  - ansvaret for å styre og ha kontroll med økonomien
  - frihet til å prioritere innenfor økonomiske/rettslige rammer
- Krav til budsjettbalanse og plikt til å dekke inn merforbruk
- Driften skal finansieres av løpende inntekter
- Begrensinger på formål det kan lånes til og garanteres for
- Krav til finans- og gjeldsforvaltningen
- Statlig kontroll med kommuner i økonomisk ubalanse (ROBEK)

Lovteknikk

- ▶ Ny oppbygging/lovstruktur
- ▶ Klart språk – en god del språklige omformulering
- ▶ En mer omfattende lov
  - Flere nye plikter og krav til økonomistyringen
  - Flere forskriftsregler er løftet inn i loven
  - Klarere forskriftshjemler
- ▶ Nye forskrifter
  - Utdypende/supplerende regler i forskrift
  - Nye forskrifter vil kunne se noe annerledes ut

Forslag til nye regler i generelle trekk

- Langsiktig og helhetlig økonomiforvaltning
  - Forankre økonomiplanen i kommuneplanen
  - Finansielle måltall («handlingsregler»)
  - Konsolidert regnskap for kommunen som rettssubjekt
  - Vise gjeld i økonomiplanen
  - Vurdere økonomisk situasjon i årsberetningen
  - Strengere krav til låneavdrag
  - Klarere regler om skillet drift/investering
- Ta tidligere grep hvis kommunen har for høye utgifter
  - Mindre rom for å utsette inndekning av merforbruk
  - Plikt til å vurdere budsjettrevisjon hvis regnskapet viser merforbruk,
  - ROBEK skal fange opp kommuner
  - Aktivitetsplikt for ROBEK-kommuner
- Enkelte oppmykninger
  - Utvidet adgang til å reutlåne «formidlingslån»
  - Adgang til å låne til kjøp av rene eiendomsselskaper
  - Noe utvidet låneadgang

Ny kommunelov

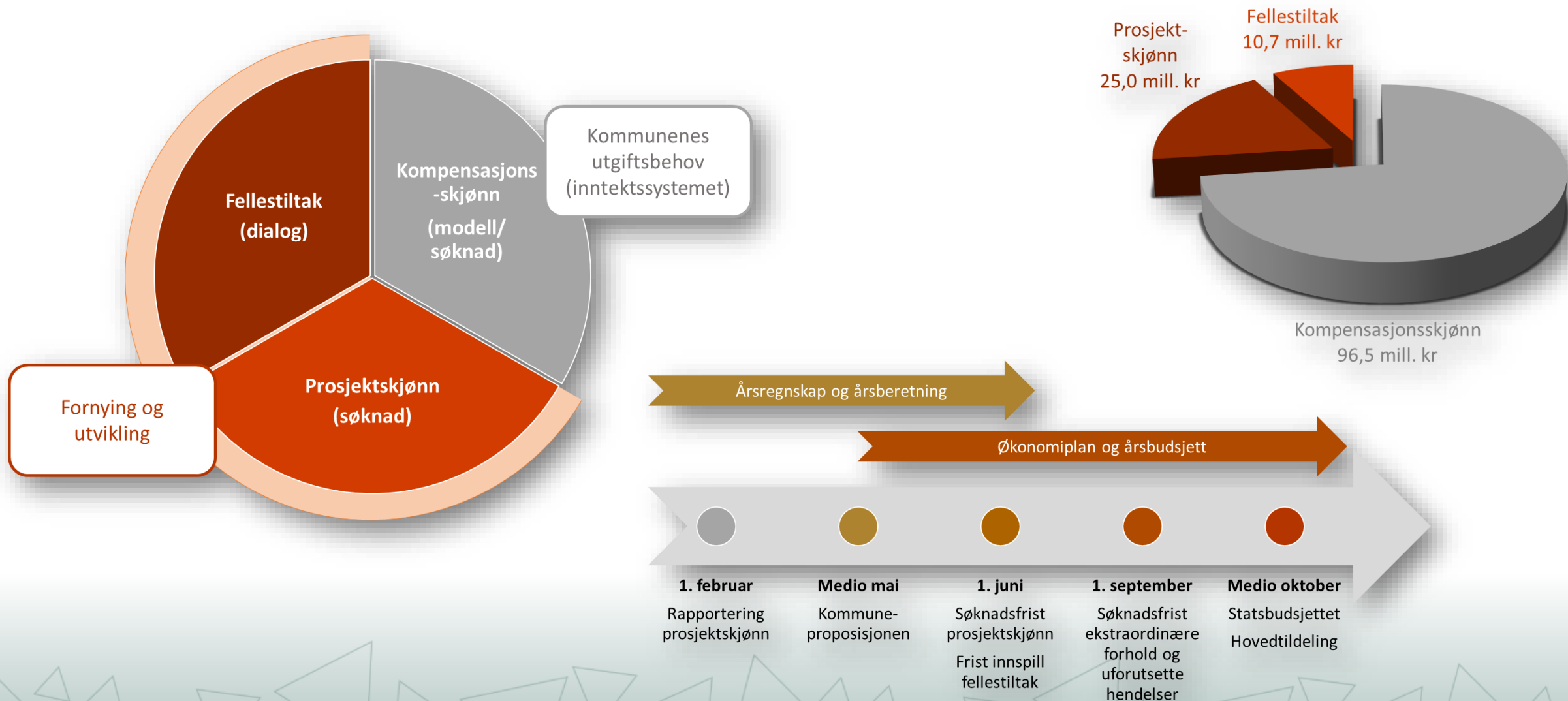
KMD sine retningslinjer og fylkesrammen

- ▶ *«Formålet med skjønnsmidlene er å fange opp forhold som ikke blir godt nok ivaretatt i inntektssystemet og gjennom andre faste tilskuddsordninger, og til fornying og utvikling av kommunene.»*
- ▶ *Fylkesmannen har ansvaret for å komme fram til en **hensiktsmessig fordeling** av skjønnsmidlene mellom kommunene i fylket. Fylkesmannens **kjennskap** til forholdene i den enkelte kommune er helt avgjørende for en god fordeling av skjønnsmidlene.*
- ▶ *Departementet ønsker likevel en viss grad av **samordning** og felles struktur i arbeidet.*
- ▶ *Retningslinjene redegjør for hvilke forhold fylkesmannen bør vektlegge i skjønnsfordelingen.»*

Reduksjon i rammen og gradvis utjevning mellom fylkene

Fordelingsmodell for Tröndelag f.o.m 2018

Kompensasjonsskjönn

1. Direkte föringer fra KMD

- Ärlige föringer

2. Særskilte forhold i flere/alle kommunene i fylket

Modellbasert (midlertidige eller langvarige forhold)

Tildeles primært sammen med statsbudsjettet

Arbeidsgruppe utarbeider ny delmodell

Ny delmodell innfases f.o.m. 2018

Tidligere modeller trappes ned t.o.m. 2020

3. Uforutsette hendelser og særskilte forhold i enkeltkommuner

- Minimum 5 % av fylkesrammen settes av som reservepott
- Söknadsbasert med siste frist 01.09 for inneværende år
- Tildeles senest i oktober i inneværende år
- Langvarige forhold kan innlemmes i den modellbaserte delen

Ramme	
Estimert	96,5 mill. kr
Justert	96,3 mill. kr

Kompensasjonsskjønn

1. Direkte føringer fra KMD

Departementet kan gi direkte føringer på fordelingen av deler av fylkesmennenes skjønnskudd ved fordelingen av den fylkesvise rammen.

- ▶ **Kompensasjon DAA**
  - Nedtrappes over 5 år – ferdig i 2020
  - Uttrekk avgiftslette DAA gjennom rammetilskuddet (tab C-k)
- ▶ **Kompensasjon sonekriteriet Indre Fosen**
  - 3,0 mill. kr fra FM
  - 4,0 mill. fra KMD

Kommune	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ørland	5 500	2 800	4 100	4 100	3 300	2 200	1 100	0
Uttrekk tab c-k			-6 758	-5 552	-4 268	-2 919	...	0
Agdenes	2 100	1 100	1 600	1 600	1 300	800	400	0
Uttrekk tab c-k			-2 980	-2 448	-1 882	-1 287	...	0
Rissa	7 800	7 800	5 900	5 900	4 700	3 100	1 600	0
Bjugn (skjønn)	5 300	2 700	4 000	4 000	3 200	2 100	1 100	0
Uttrekk tab c-k			-15 781	-12 965	-9 967	-6 818	...	0
Meldal	5 200	2 600	3 900	3 900	3 100	2 100	1 000	0
Uttrekk tab c-k			-15 732	-12 925	-9 936	-6 796	...	0
Midtre Gauldal	7 000	7 000	5 300	5 300	4 200	2 800	1 400	0
Selbu	5 400	5 400	4 100	4 100	3 200	2 200	1 100	0
SUM	38 300	29 400	28 900	28 900	23 000	15 300	7 700	0

Kompensasjonsskjønn

2. Særskilte forhold i flere/alle kommunene i fylket

► Arbeidsgruppe

- 8 medlemmer (5 fra kommunene, 1 fra KS og 2 fra FM)
- 3 møter (12.12 – 15.03)
- Ramme og eksisterende modeller
- Overordnede prinsipper
- Innspill til områder (videreføringer og nye)
- Konsultasjon i rådmannsutvalget
- Simulering
  - Ressurskrevende tjenester, minoritetspråklige elever, barnevern og særlige forhold i enkeltkommuner
  - Tjenester knyttet til ikke-bostedsregistrerte, flerårig befolkningsnedgang og samferdsel

► Bearbeiding og vurdering av FM

► Framlegging og konsultasjon

- DAA (S): 15,3 mill. kr
- Basismodell (S): 16,7 mill. kr
- Modellskjønn (N): 18,5 mill. kr
- Ny modell: 36 mill. kr
- Ekstraordinære forhold og uforutsette hendelser (reservepott): 10 mill. kr

Kommunenes penger - Redusert ramme - Overordnede prinsipper

Kompensasjonsskjönn

2. Særskilte forhold i flere/alle kommunene i fylket

Utgiftskrevende forhold av betydning i flere/alle kommunene i fylket som de ikke kan påvirke selv, og som ikke er fanget opp i inntektssystemet eller andre faste tilskuddsordninger.

- ▶ Både forhold av midlertidig eller mer langvarig karakter
- ▶ Hovedsakelig modellbasert
- ▶ Overordnede prinsipper
  - Forutsigbar og transparent
  - Treffe de med størst behov
  - Objektive og ikke påvirkbare kriterier
- ▶ Revidering hvert 4. år
  - Vesentlige nye forhold kan innlemmes underveis 4-årsperioden (Tröndelagsanalysen)
- ▶ Tildeles primært sammen med statsbudsjettet

Kompensasjonsskjönn

2. Særskilte forhold i flere/alle kommunene i fylket

- ▶ Spissing med utgangspunkt i överste 1/3 (0,67 percentilen)
- ▶ Dynamisk kompensasjonsgrad
  - Ramme
  - Historisk nivå
- ▶ Terskelverdier
  - Sum beregnet skjönn i kompensasjonsmodellen over 100 000 kr
  - Skatteinntekt under 140 % av landsgjennomsnittet
  - Økonomisk vesentlighet og maksimumstildeling kan vurderes
- ▶ Datagrunnlag – hovedsakelig KOSTRA 2016 (for 2018)
- ▶ Ny modell gis full effekt innenfor eksisterende rammer, inkl. overgangsordninger
- ▶ Tidligere eksisterende modeller t.o.m. 2020

Kompensasjonsskjønn

2. Særskilte forhold i flere/alle kommunene i fylket

3-årig nedtrappingsordning for områder som avvikles

- Modellskjønn (N)
  - Levekår og regionsenter
  - Miljø
  - Geografi og naturgitt risiko
  - Andre flerårige forhold
  - (Stabilitetsgaranti)
- Basismodell (S)
  - Forebyggende barne- og ungdomsarbeid
  - Samferdsel
  - Samfunnsikkerhet
  - Fritidsbebyggelse
  - Beliggenhet

Ressurskrevende tjenester

Minoritetspråklige elever

Barnevern
(vurderes fortsatt - alt. omdisponeres)

Flerårig befolkningsnedgang

Tjenester knyttet til ikke bostedsregistrerte (vurderes for 2019)

Langvarige ekstraordinære forhold i enkeltkommuner

3-årig nedtrappingsordning på virkning av systemendringer (ikke under utbetaling)

- Ressurskrevende tjenester
- Minoritetspråklige elever

Høyeste verdi av ny og gammel modell i 2018 (under utbetaling)

- Flerårig befolkningsnedgang

Kompensasjonsskjønn

Ressurskrevende tjenester

Kompensere kommuner som har særlig høye kostnader knyttet til særlig ressurskrevende tjenester, og hvor dette ikke fanges tilstrekkelig opp gjennom inntektssystemet og toppfinansieringsordningen.

- ▶ Høy egenandel i toppfinansieringsordningen (Hdir)
  - Både ved og over innslagspunkt – 0,25/0,25
  - Kun øverste 1/3
- ▶ Nedtrapping toppfinansieringsordningen 67+
  - Egen rapportering, men tilsvarende Hdir (ikke rev.)
  - Tidligere registrert i Hdir sin ordning
  - 68 år – 2/3 kompensasjon
  - 69 år – 1/3 kompensasjon
  - 70 år og over – ingen kompensasjon

Kompensasjon (anslag)

<i>Egenandel</i>	<i>14,5 mill. kr</i>
<i>67+</i>	<i>1,9 mill. kr</i>
Ny modell	16,4 mill. kr
Overgangsordning (2/3)	4,8 mill. kr
SUM	21,2 mill. kr
<i>Tidligere modeller (N+S)</i>	<i>21,1 mill. kr</i>

Kompensasjonsskjønn

Ressurskrevende tjenester – anslag

		Tidligere modeller	Ny modell	Overgangsordning	SUM tildelt inkl. overgangsordning
5001	Trondheim	-	88 967	-	88 967
5004	Steinkjer	444 000	29 658	276 228	305 886
5005	Namsos	889 000	1 332 567	-	1 332 567
5013	Hitra	2 700 000	2 641 521	38 986	2 680 507
5014	Frøya	1 300 000	1 188 467	74 355	1 262 822
5016	Agdenes	1 300 000	1 531 448	-	1 531 448
5017	Bjugn	1 600 000	342 772	838 152	1 180 924
5018	Åfjord	1 900 000	1 644 088	170 608	1 814 696
5021	Oppdal	700 000	372 840	218 107	590 947
5027	Midtre Gauldal	-	75 970	-	75 970
5028	Melhus	3 600 000	2 535 535	709 643	3 245 178
5030	Klæbu	700 000	-	466 667	466 667
5032	Selbu	1 100 000	612 928	324 715	937 643
5034	Meråker	-	229 219	-	229 219
5036	Frosta	-	68 834	-	68 834
5037	Levanger	1 707 000	547 621	772 920	1 320 540
5038	Verdal	587 000	-	391 333	391 333
5039	Verran	195 000	449 286	-	449 286
5040	Namdalseid	222 000	536 205	-	536 205
5042	Lierne	304 000	815 616	-	815 616
5043	Røyrvik	-	61 415	-	61 415
5045	Grong	222 000	-	148 000	148 000
5049	Flatanger	-	48 989	-	48 989
5050	Vikna	396 000	480 111	-	480 111
5051	Nærøy	614 000	432 177	121 215	553 392
5052	Leka	-	38 661	-	38 661
5054	Indre Fosen	618 000	296 140	214 573	510 713
50	Tröndelag	21 098 000	16 401 034	4 765 503	21 166 537

Kompensasjonsskjönn

Minoritetsspråklige elever

Kompensere kommuner som har ökte kostnader knyttet til minoritetsspråklig opplæringen på flere ulike språk. Dette fanges i dag ikke opp av inntektssystemet.

- ▶ Antall språk i skolen
  - Enkeltvedtak om minoritetsspråklig opplæring (GSI)
  - Kun ikke-vesteuropeiske språk
  - 250 000 kr per språk
  - Fratrek for 1. språk
- ▶ Sentralitetsindeks (SSB)
  - Tilgang på ressurser/kompetanse og ökonomisk volum

Kompensasjon (anslag)

Ny modell	7,6 mill. kr
Overgangsordning (2/3)	0,4 mill. kr
SUM	8,0 mill. kr
<i>Tidligere modell (S)</i>	<i>4,0 mill. kr</i>

Kompensasjonsskjønn

Minoritetsspråklige elever – anslag

	Kommune	Tidligere modell	Ny modell	Overgangsordning	SUM tildelt inkl. overgangsordning
5001	Trondheim	700 000	1 298 500	-	1 298 500
5004	Steinkjer	-	1 164 500	-	1 164 500
5005	Namsos	-	222 000	-	222 000
5013	Hitra	500 000	712 500	-	712 500
5014	Frøya	500 000	601 250	-	601 250
5017	Bjugn	200 000	212 000	-	212 000
5021	Oppdal	100 000	88 000	8 000	96 000
5022	Rennebu	400 000	452 000	-	452 000
5024	Orkdal	700 000	407 750	194 833	602 583
5028	Melhus	500 000	277 500	148 333	425 833
5031	Malvik	100 000	48 250	34 500	82 750
5034	Meråker	-	215 500	-	215 500
5035	Stjørdal	-	572 000	-	572 000
5037	Levanger	-	650 000	-	650 000
5038	Verdal	-	273 000	-	273 000
5050	Vikna	-	100 500	-	100 500
5054	Indre Fosen	300 000	312 750	-	312 750
50	Tröndelag	4 000 000	7 608 000	385 667	7 993 667

Kompensasjonsskjönn

Barnevern

Kompensere kommuner som i perioder har vesentlig høyere behov for barneverntjenester ut over hva den faste delen faste delen av inntektssystemet og refusjonsordninger og tilskuddsordninger fanger opp.

- ▶ Endring i tilskuddsordninger og KOSTRA
- ▶ Ikke funnet en treffsikker modell
- ▶ Vurderes videre for 2018
- ▶ Avsettes midler, som eventuelt omdisponeres til forebyggende arbeid (fellestiltak)

Kompensasjon (anslag)

Ny modell

Overgangsordning (2/3)

SUM

Tidligere modell (N)

6,4 mill. kr

Kompensasjonsskjønn

Flerårig befolkningsnedgang

Kompensere kommuner som har særlige kostnader knyttet til terskelverdier og nedbygging av strukturer og organisasjon.

- ▶ Speiling av vekstkommunetilskuddet
  - Over 1,4 % nedgang over siste 3 år
  - Skatteinntang under 140 % av landsgjennomsnittet (siste 3 år)
  - Kompensasjonssats: 57 191 kr
  - Simulert finansiering
  - Kompensasjonsgrad: 0,25 (INGAR)

- ▶ Ny modell mer spisset

Kompensasjon (anslag)

Ny modell	1,7 mill. kr
Overgangsordning (2/3)	0,8 mill. kr
SUM	2,5 mill. kr
<i>Tidligere modell (N)</i>	<i>1,1 mill. kr</i>

Kompensasjonsskjönn

Flerårig befolkningsnedgang – anslag

	Kommune	Tidligere modell	Ny modell	Overgangsordning	SUM tildelt inkl. overgangsordning
5039	Verran	216 000	-	216 000	216 000
5040	Namdalseid	228 000	305 683	-	305 683
5041	Snåsa	124 000	-	124 000	124 000
5042	Lierne	197 000	-	197 000	197 000
5043	Røyrvik	-	801 402	-	801 402
5044	Namsskogan	-	577 288	-	577 288
5048	Fosnes	83 000	-	83 000	83 000
5049	Flatanger	148 000	-	148 000	148 000
5052	Leka	76 000	-	76 000	76 000
50	Tröndelag	1 072 000	1 684 372	844 000	2 528 372

Kompensasjonsskjönn

Samferdse

- ▶ Ikke inkludert i inntektssystemet
- ▶ Vurdert i 2017 (kom.prp. 2018):
  - Sektoren er liten og vanskelig å avgrense opp mot övrige veisystemer og det er vanskelig å finne gode kriterier som fanger opp variasjonene i kommunenes utgifter til kommunale veier.
- ▶ Simulert med ulike variabler
- ▶ Tas ikke inn i ny modellen

Kompensasjonsskjönn

Ny delmodell – oppsummert anslag

Område	Ny modell	Overgang videreförte områder	SUM	Overgang avviklede områder	Tidligere modeller	
Ressurskrevende tjenester	16,4	4,8	21,2		21,1	(N+S)
Minoritetsspråklig elever	7,6	0,4	8,0		4,0	(S)
Barnevern	0	0	0		6,4	(N)
Flerårig befolkningsnedgang	1,7	0,8	2,5		1,1	(N)
Langvarige ekstraordinære forhold	0,6*	0	0,6		0,6	(N+S)
	26,2	6,0	32,2	33,6		

*) Røros og Frosta

- ▶ 31 kommuner mottar midler gjennom ny modell
- ▶ 22 kommuner mottar overgangsordning for videreförte områder
- ▶ Samtlige kommuner mottar overgangsordning for avviklede områder

	Kommune	Overgangsordning avviklende områder inkl. barnevern	Anslag ny modell	Anslag ny modell inkl. overgangsordning	Anslag SUM tildeling 2018
5001	Trondheim	7 500 000	1 387 467	1 387 467	8 887 467
5004	Steinkjer	1 400 000	1 194 158	1 470 386	2 870 386
5005	Namsos	700 000	1 554 567	1 554 567	2 254 567
5011	Hemne	300 000	-	-	300 000
5012	Snillfjord	100 000	-	-	100 000
5013	Hitra	400 000	3 354 021	3 393 007	3 793 007
5014	Frøya	400 000	1 789 717	1 864 072	2 264 072
5015	Ørland	300 000	-	-	300 000
5016	Agdenes	200 000	1 531 448	1 531 448	1 731 448
5017	Bjugn	300 000	554 772	1 392 924	1 692 924
5018	Åfjord	300 000	1 644 088	1 814 696	2 114 696
5019	Roan	100 000	-	-	100 000
5020	Osen	100 000	-	-	100 000
5021	Oppdal	600 000	460 840	686 947	1 286 947
5022	Rennebu	200 000	452 000	452 000	652 000
5023	Meldal	300 000	-	-	300 000
5024	Orkdal	800 000	407 750	602 583	1 402 583
5025	Røros	550 000	350 000	350 000	900 000
5026	Holtålen	200 000	-	-	200 000
5027	Midtre Gauldal	600 000	75 970	75 970	675 970
5028	Melhus	900 000	2 813 035	3 671 012	4 571 012
5029	Skaun	400 000	-	-	400 000
5030	Klæbu	300 000	-	466 667	766 667
5031	Malvik	600 000	48 250	82 750	682 750

	Kommune	Overgangsordning avviklende områder inkl. barnevern	Anslag ny modell	Anslag ny modell inkl. overgangsordning	Anslag SUM tildeling 2018
5032	Selbu	300 000	612 928	937 643	1 237 643
5033	Tydal	100 000	-	-	100 000
5034	Meråker	900 000	444 719	444 719	1 344 719
5035	Stjørdal	1 000 000	572 000	572 000	1 572 000
5036	Frosta	1 100 000	268 834	268 834	1 368 834
5037	Levanger	1 300 000	1 197 621	1 970 540	3 270 540
5038	Verdal	1 000 000	273 000	664 333	1 664 333
5039	Verran	84 000	449 286	665 286	749 286
5040	Namdalseid	272 000	841 887	841 887	1 113 887
5041	Snåsa	176 000	-	124 000	300 000
5042	Lierne	703 000	815 616	1 012 616	1 715 616
5043	Røyrvik	300 000	862 817	862 817	1 162 817
5044	Namsskogan	300 000	577 288	577 288	877 288
5045	Grong	3 900 000	-	148 000	4 048 000
5046	Høylandet	300 000	-	-	300 000
5047	Overhalla	400 000	-	-	400 000
5048	Fosnes	1 117 000	-	83 000	1 200 000
5049	Flatanger	252 000	48 989	196 989	448 989
5050	Vikna	200 000	580 611	580 611	780 611
5051	Nærøy	400 000	432 177	553 392	953 392
5052	Leka	1 124 000	38 661	114 661	1 238 661
5053	Inderøy	100 000	-	-	100 000
5054	Indre Fosen	700 000	608 890	823 463	1 523 463
50	Tröndelag	33 578 000	26 243 406	32 238 575	65 816 575

Kompensasjonsskjønn

3. Uforutsette hendelser og særskilte forhold i enkeltkommuner

► Uforutsette og ekstraordinære hendelser i løpet av året (krise)

- Uforvarende og uforholdsmessige store kostnader i enkeltkommuner knyttet til uforutsette hendelser i løpet av året (mer enn 250 kr/innb. og min. 1,25 mill. kr)
- Vurdering: Vesentlighet, omfang, konsekvens og kommunens økonomiske status
- Søknadsbasert med siste frist 01.09 for inneværende år
- Eget skjema og egen sjekklister for naturskade

► Særskilte forhold av midlertidig eller langvarig karakter

- Utgiftskrevende forhold av betydning i enkeltkommuner som de ikke kan påvirke selv, og som ikke er fanget opp i inntektssystemet eller andre faste tilskuddsordninger
- Både forhold av midlertidig eller mer langvarig karakter (kan innlemmes i den modellbaserte delen)
- Søknadsbasert med siste frist 01.09 for inneværende år
- Eget skjema

Kompensasjonsskjönn

Kommuner i ökonomisk ubalanse

- ▶ Både kommuner i ROBEK og andre kommuner i ökonomisk ubalanse
  - Ökonomisk ubalanse etter FM sin vurdering
- ▶ Tildeling knyttes til vedtak om en forpliktende plan for ökonomisk balanse
  - Konkrete tiltak for å gjenopprette ökonomisk balanse
  - I budsjett/ökonomiplan eller i en vedtatt spesifikasjon til disse
- ▶ Midler holdes tilbake om planen ikke følges
  - Tilstands- eller statusrapporter
  - Status gjennom nettverk
- ▶ Styrke kunnskapsgrunnlag, gjennomføringsgrad og måloppnåelse ved større omstillinger
  - Opp til 500 000 kr totalt over 2 år
  - Söknad knyttet til særskilte forhold i enkeltkommuner
  - Eksempel:
    - Omstillingskoordinator
    - Analyse
    - Deltakelse i nettverk
- ▶ Fornyings- og innovasjonsprosjekter i ISORD
  - Ramme, krav og kriterier som övrige kommuner
  - Kan gis høyere prioritet

Prosjektskjönn

- ▶ Fornying og innovasjon (risikoavlastende)
- ▶ Egne retningslinjer
- ▶ Felles søknads- og rapporteringsportal (ISORD)
- ▶ Én søknadsperiode 01.03-01.06 året før
- ▶ Tildeles sammen med statsbudsjettet
- ▶ Utbetales samlet i slutten av gjeldende år
- ▶ Rapportering innen 01.02 året etter
- ▶ Særskilt for 2018
  - Søknadsperiode 02.01-01.02.2018
  - Avsatt 25 mill. kr
  - Tildeling i mai 2018 (ifm. framleggelse av kommuneproposisjonen)

Ramme	
Estimert	25,0 mill. kr
Justert	25,4 mill. kr

Prosjektskjønn

Kontroll og vurdering

Samordningsseksjonen

- ▶ Prosjektlengthe
- ▶ Rapportert på tidligere tildelinger
- ▶ Søknadsbeløp (over 150 000 kr)
- ▶ Kommunal egenfinansiering (skjønnsmidlene kan dekke opp til 50%)
- ▶ Budsjet
- ▶ Kommunevis søknadsramme og prioritering

Fagavdelingene

- ▶ Næringsutvikling
- ▶ Innovasjonsverdi
- ▶ Prosjektkvalitet og innhold
- ▶ Overføringsverdi til andre kommuner
- ▶ Mulighet for annen finansiering
- ▶ Samordningsbehov
- ▶ Tekstlig vurdering og begrunnelse
- ▶ Avdelingens prioritering
- ▶ Forutsetning for tildeling

Spisset tildeling – i utgangspunktet «All in» på de vi prioriterer

Prosjektskjönn

Hvem søkte... eller hvem søkte ikke?

► Har kun søkt gjennom samarbeidskommune

- Hitra
- Bjugn
- Roan*
- Osen*
- Meldal*
- Tydal*
- Meråker
- Frosta
- Verdal
- Verran
- Namdalseid
- Snåsa*
- Lierne
- Namsskogan
- Røyrvik
- Overhalla*
- Fosnes*
- Nærøy

► Har ikke søkt

- Snillfjord*
- Agdenes
- Oppdal

- *) Mottar ikke midler gjennom ny kompensasjonsmodell

Fellestiltak

- ▶ Fornying og utvikling
- ▶ Felles løft for en kortere periode (maks 2-3 år)
- ▶ Hovedsakelig dialogbasert (unntaksvis etter søknad på enkelttiltak)
- ▶ Innspill til områder og tiltak – frist 01.06
  - Bakgrunn i «Trøndelagsanalysen»
  - Fra kommunene via KS eller direkte, embetet og regional stat
- ▶ Vurdering og konsultasjon – foreløpig frist 01.09
  - Embetet vurderer og konkretiserer mottatte innspill i samarbeid med KS og regional stat
  - Kommunene konsulteres gjennom KS og/eller i egen konferanse
- ▶ Tildeling ved framleggelse av statsbudsjettet året før budsjettåret

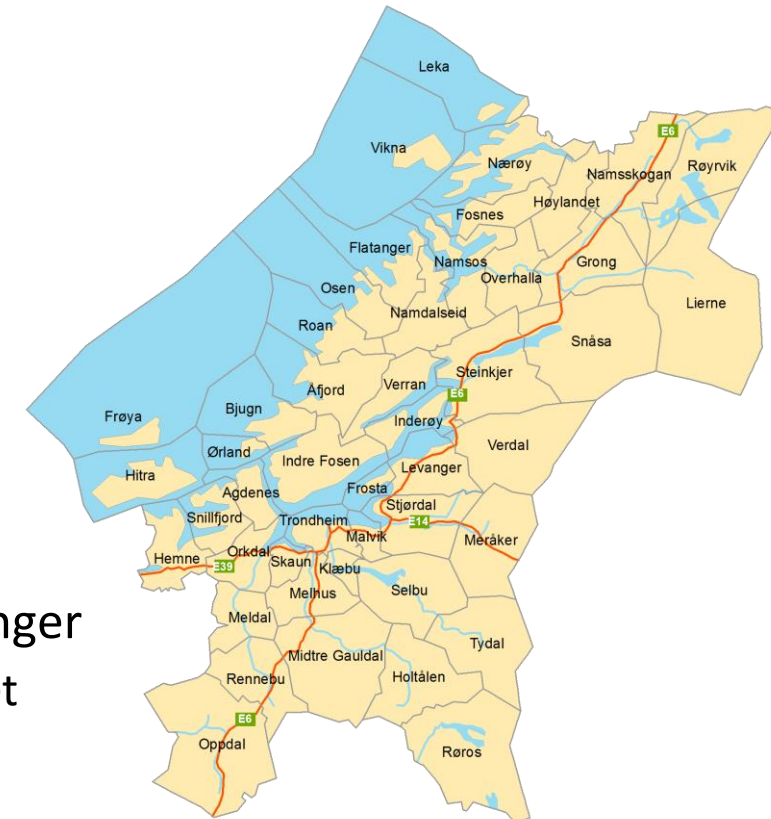

Ramme	
Estimert	10,7 mill. kr
Justert	10,5 mill. kr

Fellestiltak

Prosess og områder 2018-2019

- ▶ Redusert ramme og god avvikling av tidligere tiltak
- ▶ 2018 – Tildelinger
  - 0-24 satsning for utsatte barn og unge
  - Kompetansenettverk (4)
  - Pilot: Areal og reindrift (2)
  - Kommunestruktur
  - Pilot: Øvingspakke helseberedskap (2)
- ▶ 2019 – Utfordring til kommunene, KS, regional stat og FM-fagavdelinger
  - Hvilke områder i den kommunale tjenesteytingen i Trøndelag trenger et felles løft?
  - Hva kan være aktuelle utviklingstiltak?
  - Hvordan kan vi løfte sammen?

Skjønnstilskuddet 2018

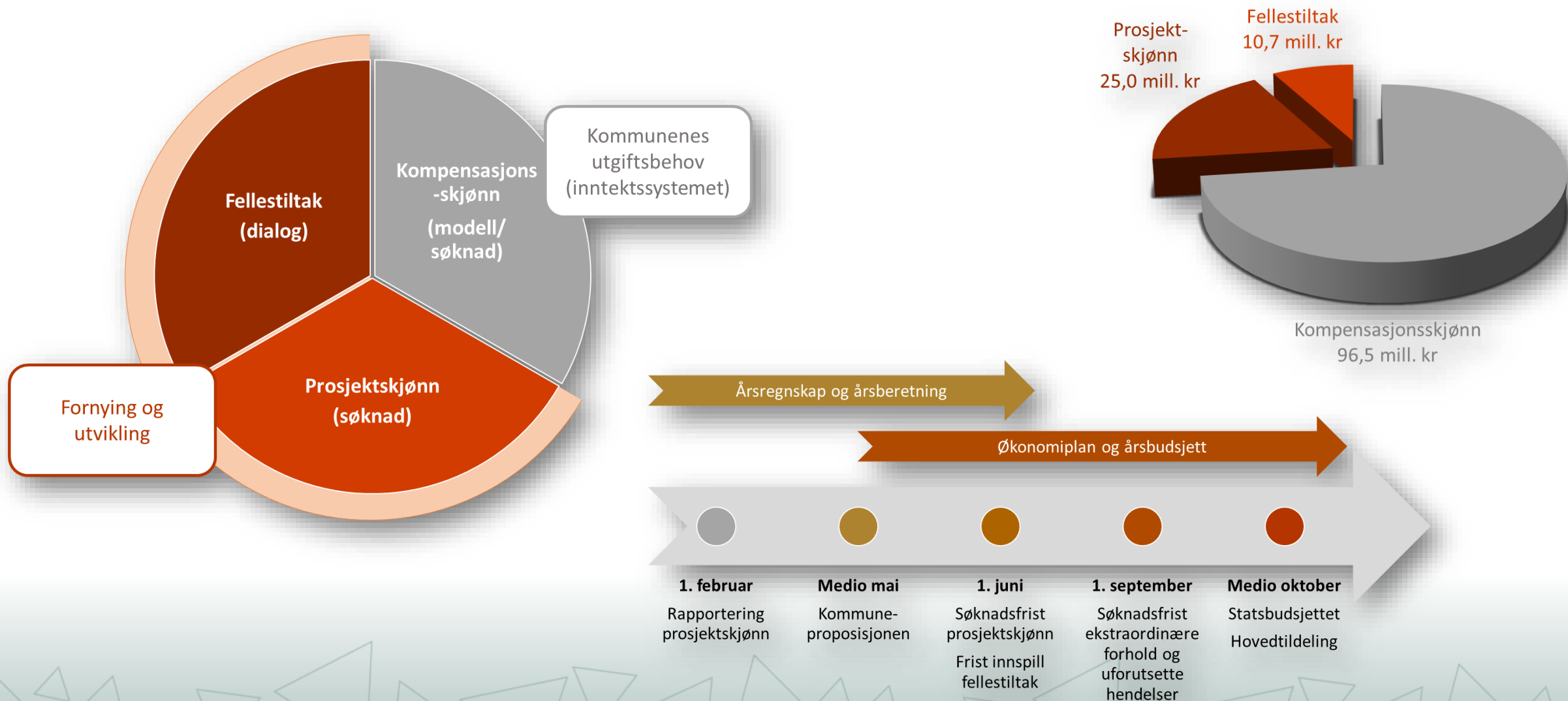
	Estimert ramme	Justert ramme
Kompensasjonsskjønn	96,5	96,3
Direkte føringer fra KMD	15,3	18,3
<i>Kompensasjon for omlegging av DAA</i>	15,3	15,3
<i>Kompensasjon for endring i sone/nabo</i>	-	3,0
Særskilte forhold i flere/alle kommunene i fylket	71,2	66,2
<i>Basismodell og Modellskjønn (nedtrappet)</i>	35,2	33,6
<i>Ny modell, inkl. overgangsordning</i>	36,0	32,2
Ekstraordinære forhold og uforutsette hendelser i enkeltkommuner (restpott)	10,0	12,2
Prosjektskjønn	25,0	25,4
Innovasjon- og fornyingsprosjekter (23)	25,0	18,4
Særlige forhold i enkelt kommuner og videreføringer (3)	-	1,5
Helseplattformen (1+1)	-	5,5
Fellestiltak	10,7	10,5
0-24 satsning for utsatte barn og unge		3,0
Kompetansenettverk (4)		2,4
Pilot: Areal og reindrift (2)		0,8
Kommunestruktur		4,0
Pilot: Øvingspakke helseberedskap (2)		0,4
	132,2	132,2

Saldering restpott

Helseplattformen

Barnevern og 0-24-satsingen

Fordelingsmodell for Tröndelag f.o.m 2018

Viktige frister

- ▶ 1. september 2018
  - Søknadsfrist for uforutsette hendelser og særskilte forhold i enkeltkommuner for 2018
    - Eget søknadsskjema sendes fmtlpost@fylkesmannen.no
    - Søknadsskjema blir lagt ut på tilskuddsoversikten
- ▶ 1. februar 2019
  - Rapporteringsfrist for prosjektskjønnet for 2018 i [ISORD](#) (både endelig- og underveisrapportering)
- ▶ 1. juni 2019
  - Innspill til fellestiltak for 2020
    - Gjennom KS eller direkte til fmtlpost@fylkesmannen.no
  - Søknadsfrist for prosjektskjønnet for 2020 i [ISORD](#) (fornyings- og innovasjonsprosjekter)
- ▶ Eventuell spørsmål rettes til FMTLKommuneekonomi@fylkesmannen.no

Skjønnsmidler retaksering verker og bruk

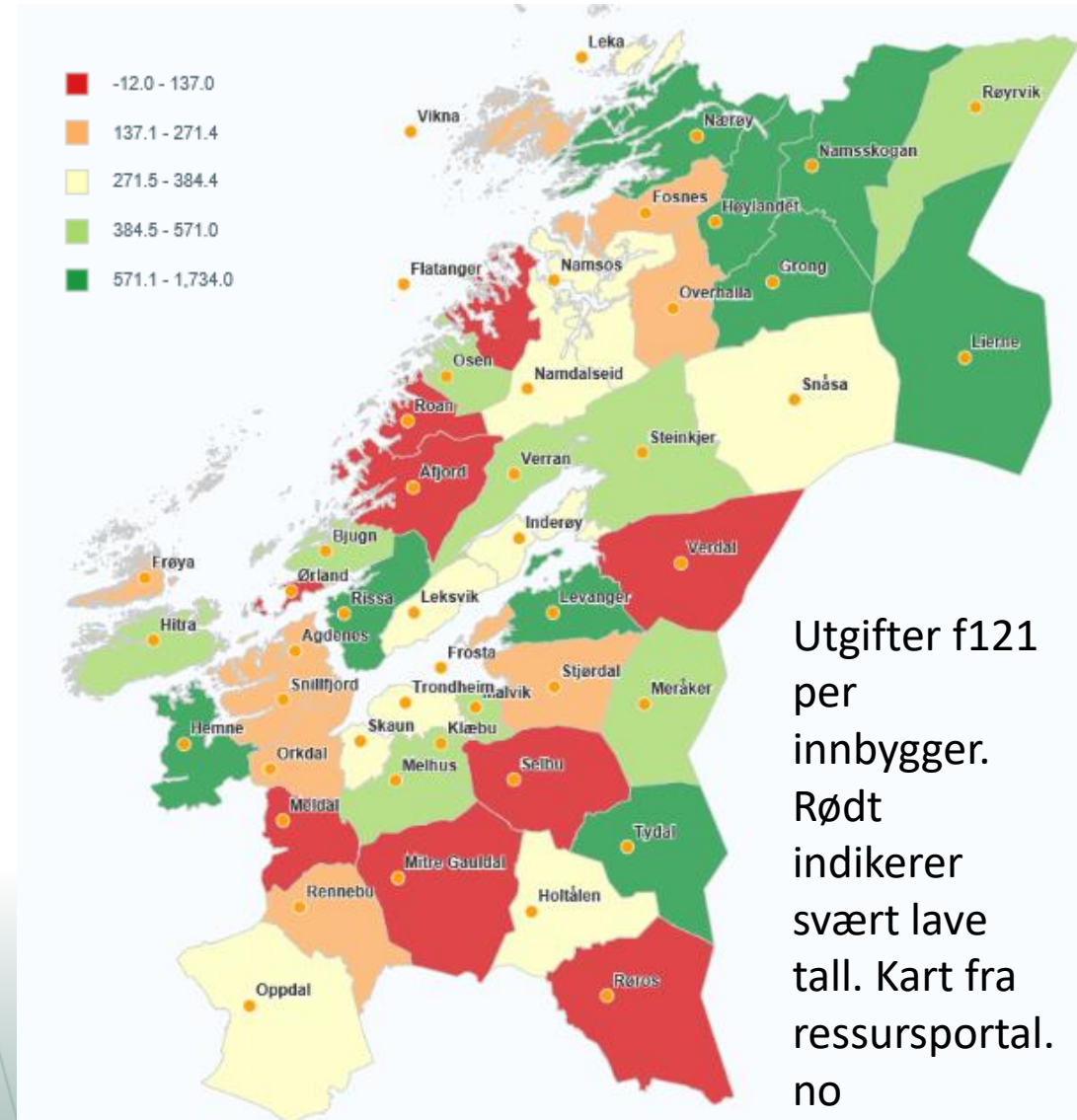
- ▶ Ved behandlingen av statsbudsjettet vedtok Stortinget å frita produksjonsutstyr og installasjoner for eiendomsskatt f.o.m. 2019.
- ▶ Betyr at kommunene må retaksere eiendommer (berører blant annet kraftkrevende industri, raffinerier, dataanlegg i store datasentre).
- ▶ 8,3 millioner til Tröndelag
- ▶ Fylkesmannen kommer tilbake med hvordan disse skal fordeles. Frist til departementet 1. september.

Kvalitetssikring kriteriedata i inntektssystemet

- ▶ Kommunene har fått brev fra KMD 25. mai
- ▶ Rutiner for kvalitetssikring
- ▶ Departementet ber alle kommunene å kvalitetssikre statistikken og gi tilbakemelding om ev. feil
- ▶ De fleste kriteriedata vil oversendes i slutten av juni eller begynnelsen av juli. Fristen for tilbakemelding vil for de fleste data settes til slutten av august.
- ▶ Kommuner som får et økonomisk tap som følge av feil i kriteriedataene, kan ikke påregne å få dette dekket

Rapportering KOSTRA –eiendomsforvaltning

- ▶ Ønsker spesielt bedre kvalitet innen eiendomsforvaltning
- ▶ To betydelige feilkilder:
- ▶ Ikke rapportert arealtall
- ▶ Bruken av funksjon 121 (Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen)
  - Eiendomsledelse og administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til bygg, og som typisk er forbruksuavhengig av om bygg er i drift eller ikke.

Fylkesmannen i Trøndelag
Trööndelagen fylhkenålma